

Ruimtelijk Planbureau: geen woningen in laaggelegen gebieden

In ruimtelijke plannen en bij de keuze van woningbouwlocaties moet het overstromingsrisico zwaarder wegen dan tot nu toe het geval is. Dit kan vérgaande consequenties hebben voor het ruimtegebruik. Zo zijn diepe polders nabij een primaire waterkering minder geschikt voor woningbouw. Deze kunnen beter gereserveerd worden voor waterberging. Voor gebieden met een hoge economische waarde moet de veiligheidsnorm voor overstromingsrisico worden verhoogd. In geval van overstroming zal de schade hier onacceptabel groot zijn. Dat concludeert het Ruimtelijk Planbureau in de studie 'Overstromingsrisico als ruimtelijke opgave'.

Het Ruimtelijk Planbureau pleit voor meer aandacht voor het verkleinen van de schade als onverhoopt tóch een overstroming plaatsvindt. Volgens het RPB is het beleid nu veel te veel gericht op het voorkomen van overstromingen. Eenzelfde beeld werd al in eerdere onderzoeken geschetst, zoals in het RIVM-rapport 'Risiko's in bedijkte termen' (2004). Volgens het Ruimtelijk Planbureau is een belangrijke stap om de ruimtelijke inrichting veiliger tegen overstromingen te maken, de erkenning dat binnen een dijkkring ook verschillende risico's bestaan. Volgens het RPB bestaan vier risicozone's, afhankelijk van hoe diep en hoe snel een gebied overstroomt: diep/snel, ondiep/snel, diep/laat en ondiep/laat. Een veilige inrichting begint met het indelen van de risico's binnen een dijkkring. Het Planbureau beveelt het opstellen van een nationale risicokaart aan, waarin voor alle

regio's in Nederland staat aangegeven hoe snel en tot welke diepte een gebied kan overstromen en hoe groot de kans daarop is. Aan de hand van die kaart moet overwogen worden of in gebieden met een grote kans op een 'snelle' en 'diepe' overstroming wel gebouwd moet worden. Het RPB stelt dat grote aanpassingen nodig zijn om zo'n gebied veilig te maken, terwijl evacuatie tijdens een ramp erg moeilijk is. Het is beter een dergelijk gebied te beschouwen als buitendijks gebied waar alleen op eigen risico mag worden gebouwd, aldus het Planbureau.

In de andere zone's kan wel worden gebouwd. Waar nodig met maatregelen, zoals het aanpassen van het individuele gebouwen, het verhogen van het bouwpeil of het aanbrengen van vloedbalken. Ook moet nagedacht worden over evacuatiemogelijkheden.

Deze ruimtelijke waterstrategie bestaat niet alleen uit fysieke maar ook uit bestuurlijke maatregelen. Door gebiedsspecifieke voorschriften over bouwwijze en gebruik, risicocommunicatie met de burgers en vooraf na te denken over evacuatie kunnen schade en slachtoffers worden voorkomen. Ook kunnen bestuurlijke maatregelen leiden tot een groter risicobewustzijn onder burgers en overheidsinstanties. Dat kan door het opstellen van risicokaarten of door bijvoorbeeld een waterverzekering.

Deze strategie voorkomt een overstroming niet, maar kan de schade wel beperken. Volgens het Planbureau is de meeste winst te behalen door het 'oude', op preventie gerichte overstromingsbeleid te combineren met een flexibele en robuuste inrichting van de ruimte. De ruimte moet dusdanig worden ingericht, dat water in het bebouwde gebied weinig schade kan aanrichten.

